

22 AUG 2014

22 AUG 2014

2014/1686-012

Hemne kirkelige fellesråd**Arkivsak 14/00059**

Dato: 11.07.2014
Arkivsak-navn: Lik og likskap, høring.
Saksbehandler: EMH
Dokumentnavn: Lik og likskap, høring.
Dokumentnummer: 14/00059-001
Løpenummer: 000082/14
Arkivkode: 550

Utskrift fra møtebok, møte 19.08.2014:**Utvalgssaksnr.: 022/ 14 Lik og likskap, høring.****Saksfremstilling**

I saken foreligger NOU utredning 2014:2 Lik og likskap og høringskriv. Dokumentene finner man på internett regjeringen.no/ kulturdepartementet.

10. august 2012 oppnevnte regjeringen «gravferdsavgiftsutvalget» med Erling Lae som leder. Oppdraget var å utrede:

- Økonomisk likestilling mellom kremasjon og kistegravlegging.
- Utvidelse av retten til grav utenfor bostedskommune.
- Ordningen med feste av grav.
- Behov for endringer i avgiftssystemet på gravferdssektoren.

Utvalget har i sin utredning slått fast seks prinsipper for gravferdslovgivningen:

1. Gravlegging er et offentlig ansvar og skal være uten kostnad for de etterlatte.
2. Gravplassene skal være almenne, dvs. felles for alle.
3. Forvaltningen skal legge til rette for at gravlegging skjer med respekt for personlig livssyn og i tråd med føringene til vedkommende livssynssamfunn.
4. Lovgivningen skal likestille gravferdsformene og ikke stimulere til å velge den ene framfor den andre.
5. Ett menneske får en grav.
6. Med tiden blir graven slettet og gravminnet tatt bort.

Utvalget mener at en rekke avgifter på gravferdsområdet i dag skaper ulikheter, de foreslår derfor regelendringer og andre tiltak som skal gi mere forutsigbare løsninger for brukerne av gravferdstjenestene.

Utvalgets forslag er:**- Kistegravlegging og kremasjon likestilles økonomisk og juridisk som gravferdsform.**

Utvalget mener at gravferdsformene kremasjon og urnenedsettelse og kistegravlegging bør likestilles. Derfor bør bl.a. adgangen til å kreve kremasjonsavgift oppheves.

Kremsjonsavgiften utgjorde i 2012 ca. 40 mill. kroner.

Ansvar for båretransporten til krematoriet foreslås flyttet fra NAV til gravplassforvaltningen. Et lokalt ansvar for å sørge for transporten kan skape insentiv til å ta ansvar for etablering og vedlikehold av en effektiv krematoriestruktur. Midlene (ca. 22,5 mill. kroner) foreslås som en følge av dette overført fra bevilgningen til NAV til rammetilskuddet til kommunene.

- Kommunene skal være pliktige til å ta imot utenbygds gravlegging. Brukerbetaling for gravlegging i en annen kommune enn avdødes bostedskommune oppheves.

Utvalget går inn for en økonomisk likestilling mellom innenbygds- og utenbygds gravlegging. Det anslås at ca. 8 % av gravleggingene skjer i en annen kommune enn der avdøde var folkeregistrert ved dødsfallet, og at utenbygds gravlegging er dyrere for de etterlatte. Oppgjøret mellom de involverte kommunene bør skje gjennom en fastsatt oppgjørsordning mellom gravferdsforvaltningene, fremfor at de etterlatte må betale.

De samlede inntektene for gravferdsforvaltningen fra betaling for utenombygds gravlegging i 2013 var ca. 12,1 mill. kroner.

- Endring av avgiften for feste av grav slik at innbyggerne behandles likt.

Utvalget foreslår at alle gravlegginger skal utløse 20 betalingsfrie år uansett hvilken type grav (tilvist eller festet) som velges. Den betalingsfrie perioden skal ikke ha sammenheng med fredningstiden, som kan variere ut fra lokal forhold. Det skal være samme festeavgift for alle graver i kommunen, uavhengig av om det er gravlegging av innenbygds- eller utenbygds beboere. Satsen på festeavgiften skal fortsatt fastsettes lokalt.

Utvalget legger til grunn at kommunesektorens økonomiske tap som følge av bortfall av adgangen til å kreve festeavgift fra dag en i festet grav, og fra dag en i utenbygds grav, vil utgjøre 52,2 mill. kroner pr. år.

- Tiltak for å bedre statistikk og mer forskning på gravferdsområdet.

Utvalget foreslår at kommunene skal rapportere utvalgte resultater og tall fra gravplassforvaltningen i KOSTRA hvert år. En utvidet statistikk i KOSDTRA vil, etter utvalgets oppfatning, være et redskap i planleggingen for å møte økningen i tallet på døde i de neste tiårene.

- Endringer i forvaltningsoppgaver.

Utvalget foreslår at oppgavene som bispedømmerådene har etter gravferdsloven og gravferdsforskriften, overføres til fylkesmennene.

- Økonomiske og administrative konsekvenser.

Som følge av utvalgets forslag om å oppheve hjemler for brukerbetaling anslår utvalget et samlet inntektsbortfall for gravferdsforvaltningen på ca. 104,3 mill. kroner. Dette foreslås kompensert gjennom økte rammeoverføringer til kommunene, etter den generelle kostnadsnøkkelen. Utvalget legger til grunn at kommunene da vil øke overføringene til de kirkelige fellesrådenes gravplassforvaltning i tråd med de lokale behovene.

- Forslag som utvalget vurderer til å være på siden av mandatet.

Utvalget foreslår at de nærmere vilkårene for askespredning skal framgå mer direkte av gravferdsloven, og at behandlingen av søknader om askespredning legges til den lokale gravplassforvaltningen, med Fylkesmannen som klageinstans.

Utvalget foreslår også at det åpnes for askespredning på gravplass, og at det gis adgang til gravlegging i kolumbarium på gravplass.

Høringsfrist er 01.10.2014.

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Vedtak

Hemne kirkelige fellesråd støtter forslagene til endringer, som utvalget foreslår.

20.08.2014 Hemne kirkelige fellesråd

Egil Hammervik
kirkeverge